

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Dato: 29. januar 2013
Dok.: 655500

UDKAST TIL TALE

til brug for justitsministerens besvarelse fredag den 1. februar 2013
af samrådsspørgsmål L fra Beskæftigelsesudvalget

Samrådsspørgsmål L

”Giver ophold i Grønland efter storskalaloven adgang til ophold i hele Grønland eller kun i et afgrænset område. Hvis det ikke er hele Grønland, hvordan afgrænses dette område så og i givet fald af hvem?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Claus Hjort Frederiksen (V).

Tak for ordet.

1. De spørgsmål, som beskæftigelsesministeren og jeg skal besvare i dag, knytter sig alle til den grønlandske storskalalov.

Jeg vil indlede med at besvare spørgsmål L og de eventuelle supplerende spørgsmål, der måtte være i den forbindelse, hvorefter beskæftigelsesministeren vil besvare spørgsmål I-K, M-O og S-U.

2. Inden jeg går over til at besvare spørgsmål L, vil jeg dog gerne sige et par indledende ord om kompetencefordelingen mellem Danmark og

Grønland, idet denne kompetencefordeling er vigtig at have for øje, når vi i Danmark drøfter spørgsmål, der knytter sig til råstoffer i Grønland.

Kompetencefordelingen mellem Danmark og Grønland i dag er en konsekvens af, at de grønlandske myndigheder siden 1979 har benyttet sig af muligheden for at overtage sagsområder. Først med hjemmel i hjemmestyreloven og siden selvstyreloven, som et meget bredt flertal i Folketinget vedtog i 2009 efter et grundigt parlamentarisk kommissionsarbejde.

Selvstyreloven trådte i kraft den 21. juni 2009 på Grønlands nationaldag. Selvstyreloven er fundamentet i samarbejdet mellem Danmark og Grønland. Den folder principperne ud for et samarbejde i gensidig respekt.

Et fundament som jeg håber, at også de partier, der forhandlede selvstyreloven på plads, stadigvæk står vagt om.

Tillad mig i den forbindelse at komme med et citat fra daværende statsminister Lars Løkke Rasmussens tale i Grønlands Landsting den 21. juni 2009:

”I dag er en frihedens dag. Hvor vi bygger videre på det sunde princip, at beslutninger bedst træffes tæt på de mennesker, de vedrører. I dag er en ansvars dag. Hvor vi bygger på det sunde princip, at et folk tager ansvar for sin egen skæbne og fremtid. I dag er en fællesskabets dag. Et fællesskab, hvor vi løsner de bånd, der måtte snære. Og beholder de bånd, der styrker. [...]

Frihed, ansvar og fællesskab. Det er de værdier, det grønlandske selvstyre hviler på. [...] Med selvstyreloven anerkendes det grønlandske folk som et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse. [...] Og med selvstyreloven kan Grønland overtage en række nye sagsområder, når man i Grønland beslutter det. Det er op til Grønland selv at bygge til og bygge ud.”

Grønlands Selvstyre har i dag kompetencen på en lang række sagsområder, herunder på råstofområdet, som selvstyret overtog den 1. januar 2010.

Det er derfor selvstyret, der i overensstemmelse med selvstyrelovens ordning har den lovgivende og udøvende magt på råstofområdet. Og selvstyret er ikke under tilsyn af danske myndigheder i udøvelsen af dets kompetencer.

Grønland har også overtaget kompetencen vedrørende løn- og ansættelsesforhold på det grønlandske arbejdsmarked.

Det er derfor, at regeringen ønsker at imødekomme Grønlands ønsker til en dansk lovgivning om opholds- og arbejdstilladelser til storskala-projekter i Grønland.

Det er faktisk blot en logisk konsekvens af, at vi respekterer den selvstyrelov, som alle partier i Folketinget, bortset fra Dansk Folkeparti, vedtog i 2009, at vi respekterer den kompetencefordeling, der er mellem Grønland og Danmark, og at vi respekterer de beslutninger, der træffes af selvstyret på områder, som selvstyret har overtaget.

Som der står i selvstyrelovens bemærkninger, der var en del af beslutningsgrundlaget for os alle i Folketinget:

”Baggrunden for lovforslaget er, at både regeringen og Grønlands landsstyre ønsker at sikre størst mulig grad af ligestilling mellem Grønland og Danmark samt at øge det grønlandske folks selvbestemmelse i størst muligt omfang inden for rammerne af det eksisterende rigsfællesskab.”

Og videre:

”Det er regeringens og Grønlands landsstyres fælles ønske, at forholdet mellem Grønland og Danmark moderniseres og fornyes, og at beslutningerne om udviklingen af det grønlandske samfund træffes af det grønlandske folk.”

Grønland har ret til at udøve sin kompetence på disse områder. Hvis man stiller spørgsmål ved det, stiller man spørgsmål ved selve selvstyreloven. Og det gør regeringen ikke!

Her tre et halvt år efter, at selvstyreloven trådte i kraft, er vi nået til tiden, hvor selvstyret udmønter selvstyreloven i virkeligheden – og efter sin hensigt.

3. Jeg vil nu gå over til at besvare spørgsmål L, og det spørgsmål kan jeg faktisk besvare helt kort.

For så vidt angår de opholdstilladelser med henblik på at arbejde i Grønland, der meddeles efter den for Grønland gældende udlændingelov, er sådanne opholdstilladelser ikke begrænset til ophold i nærmere bestemte områder i Grønland.

Det vil de opholdstilladelser med henblik på at arbejde i Grønland, som omfattes af det kommende forslag til lov for Grønland om anvendelse af udenlandsk arbejdskraft i anlægsfasen af storskalaprojekter, heller ikke være.

Men som det fremgår af min besvarelse af 14. januar 2013 af spørgsmål nr. 21 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg, har det grønlandske Departement for Erhverv og Arbejdsmarked oplyst, at der i en storskalaprojektstilladelse efter den grønlandske storskalalov vil blive fastsat vilkår om, at udenlandske arbejdstagere skal bo og arbejde i bestemte områder i Grønland, herunder at de udenlandske arbejdstagere generelt skal opholde sig alene i disse områder.

Det er med andre ord Grønlands landsstyre, der i medfør af storskalaloven vil fastsætte vilkår om, at udenlandske arbejdstagere skal opholde sig inden for nærmere afgrænsede områder i Grønland.

Tak.